

SELETUSKIRI

Maaeluministri määruse „Põllumajandustoote sekkumiskokkuostu ja eraladustamise täpsem kord” eelnõu juurde

I Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 35 lõike 3, § 40 lõike 2 ja § 43 lõike 4, komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad riikliku sekkumise ja eraladustamise osas (ELT L 206, 30.07.2016, lk 71–127), artikli 3 lõike 1 ja artikli 5 lõike 1 alusel.

Määrusega kehtestatakse Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) teravilja, veiseliha, või ja lõssipulbri sekkumiskokkuostu ning veise-, sea- lamba- ja kitseliha, või, lõssipulbri ja juustu eraladustamist käsitlevate määruste rakendamisel liikmesriigi reguleerida jäetud sätted ning sujuvama toimimise huvides täpsustatakse Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) sekkumiskokkuostu ja eraladustamist puudutavate pakkumuste ja taotluste esitamist ning skeemides ette nähtud informatsiooni edastamist.

Käesolev eelnõu on ette valmistatud asendamaks põllumajandusministri 21. juuni 2010. a määrust nr 72 “Põllumajandustoodete kokkuostu, sealhulgas säilitamise, ja müümise täpsem kord ning pakkumise vorm” ja 6. juuni 2010. a määrust nr 67 “Põllumajandustoodete eraladustamise täpsem kord, nõuded hoiu- ja säilitusruumi kohta, milles eraladustatavat toodet hoitakse, ning pakkumise ja eraladustamislepingu sõlmimise taotluse vormid” uue ühise terviktekstiga. Asendamise vajadus tuleneb uuenenud EL ja Eesti seadusandlusest. EL tasandil valmistati Lissaboni lepingu põhimõtete kohaselt ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakendusvolituste alusel ette uus sekkumiskokkuostu ja eraladustamise sätteid ühildav rakendusakt ning delegeeritud volituste alusel delegeeritud akt, millede enamik sätteid rakenduvad 1. oktoobrist 2016 (mõningad teravilja sekkumiskokkuostu puudutavad sätted rakenduvad 1. juulist 2017). Põhimõtteliselt jagati seni kehtinud komisjoni horisontaalse sekkumiskokkuostu määruse (EL) nr 1272/2009 ja eraladustamise määruse (EL) nr 826/2008 sätted õiguslikust pädevusest lähtudes ühte mõlemat skeemi puudutavasse rakendusakti ning ühte mõlemat skeemi puudutavasse delegeeritud akti. Lisaks vormilisele muutusele tehti uutes komisjoni õigusaktides ka rida sisulisi muudatusi eesmärgiga lihtsustada nende skeemide toimimist, ühtlustada erinevate sektorite puhul samade toimingute teostamist ning vähendada üldist halduskoormust. Eesti tasandil aga jõustus 1. jaanuarist 2015. a Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse uus versioon.

Eelnõu on välja töötanud ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi põllumajandusturu korraldamise osakonna taimekasvatussaaduste büroo peaspetsialist Helena Vaher (tel 625 6237; helena.vaher@agri.ee) ja loomakasvatussaaduste büroo peaspetsialist Kalev Karisalu (tel 625 6517; kalev.karisalu@agri.ee). Õigusliku ekspertiisi eelnõule tegi õigusosakonna nõunik Elis-Ketter Heinaru (tel 625 6280; elis-ketter.heinaru@agri.ee). Eelnõu keeleteoimetaja on õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (tel 625 6165; leeni.kohal@agri.ee).

II Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõus on 18 paragrahvi.

Eelnõu §-ga 1 sätestatakse määruse reguleerimisala. EL-s on teravilja, veiseliha, või ja lõssipulbri sekkumiskokkuost ning veise-, sea- lamba- ja kitseliha, või, lõssipulbri ja juustu eraladustamine reguleeritud küllaltki põhjalikult, kuid teatud juhtudel on nende skeemide

rakendamiseks siiski vajalik sätestada teatud kriteeriumid või lisanõuded. Samuti on otstarbekas siseriiklikul tasandil täpsustada eraladustamise puhul ettenähtud mitmesuguste taotluste sisu ning esitamise nõudeid ning komisjoni määrustega nõutud teabe esitamist.

Eelnõu § 2 lõige 1 kehtestab, millise päritoluga tooteid ostetakse kokku riikliku sekkumise korras ja millise päritoluga toodetele antakse eraladustamistoetust. Mõlema skeemi puhul peab toode pärinema EL-st: kõnealused tooted, mis on valmistatud põllukultuuridest ja piimast, peavad olema toodetud ja koristatud (põllukultuurid) EL.

Eelnõu § 2 lõige 2 sätestab nõuded, millele peavad vastama sekkumiskokkuostuks ja eraladustamiseks pakutavad tooted. Kõik tooted peavad olema veatu ja standardse turustuskvaliteediga. Sekkumiskokkuostuks pakutavad tooted on järgmised: pehme nisu, kõva nisu, oder ja mais; koorimata riis; veise- ja vasikalihasektori värske ja jahutatud liha; või; lõssipulber. Sekkumiskokkuostuks pakutavad tooted peavad vastama järgmistele komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 lisadele: teravili määruse I lisas sätestatud nõuetele (nt teravili vastab kvaliteedi miimumnõuetele, on ilma ebameeldiva lõhnata, ilma kahjuriteta jne), veiseliha III lisa, või IV lisa I ja II osa ning lõssipulber V lisa I ja II osas sätestatud nõuetele. Lisaks peavad või ja lõssipulber vastama ka komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 21 sätestatud nõuetele, näiteks või ja lõssipulbri pakkimist vähemalt 25-kilogrammise netomassiga plokkidesse, lõssipulber peab olema lattu paigutatud kaubaalustel kergesti eristatavate partiidena jne. Lisaks eelnevale peavad või ja lõssipulber olema toodetud heakskiidetud ettevõttes. Eraladustamistoetuse saamiseks pakutavad tooted (veise-, sea- lamba- ja kitseliha, või, juust, lõssipulber) peavad vastama komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 VI lisas kehtestatud kvaliteedinõuetele (nt või, mille rasvasisaldus on vähemalt 80% massist, rasvata piimakuivaine sisaldus kõige enam 2% massist ja veesisaldus kõige enam 16% massist).

Eelnõu § 2 lõige 3 sätestab, kes saavad oma tooteid pakkuda sekkumiskokkuostuks ja eraladustamistoetuse saamiseks. Kui isik tahab esitada kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse riikliku sekkumise alla kuuluvate toodete kokkuostuks või pakkumuse selliste toodete müügiks, pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse eraladustamistoetuse saamiseks või toetusetaotluse eelnevalt kindlaksmääratud eraladustamistoetuse saamiseks, siis peab ettevõtja olema EL-s asutatud ja seal käibemaksukohustuslasena registreeritud.

Eelnõu § 2 lõige 4 reguleerib tagatise esitamisega seonduvat. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artikkel 4 sätestab, millisel juhul esitab sekkumiskokkuostuks ja eraladustamiseks toodet pakkuv isik tagatise. Isik peab esitama tagatise PRIA-le siis, kui ta esitab kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse toote sekkumiskokkuostuks pakkumiseks või müügiks ning siis, kui ta esitab pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse või taotluse eraladustamistoetuse saamiseks. Vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artiklile 4 tuleb tagatis esitada delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 IV peatüki 2. Jao kohaselt, mis sätestab lisareeglid tagatisenõude kohta: vastutav isik, tagatisenõudest loobumine, tagatise suhtes kohaldatavad tingimused, euro kasutamine, tagatise andja ja vääramatu jõud.

Eelnõu § 3 lõige 1 kehtestab nõuded toote sekkumiskokkuostuks pakkumise kirjaliku pakkumuse kohta, mille toodet pakkuv isik esitab PRIA-le. PRIA-le esitatav pakkumus peab vastama komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklites 2 ja 7 sätestatud nõuetele. Kirjalikul pakkumusel peavad olema komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 2 lõikes 2 olevad andmed, mille hulka kuuluvad ettevõtja nimi, aadress, käibemaksukohustuslasena registreerimise number, toode või toote liik ja esitatud kogus. Sama määruse artikkel 7 sätestab täiendavad andmed, mis on vajalikud kirjalikus pakkumuses. Nt teravilja puhul peab pakkumusel kirjas olema koht, kus toodet hoitakse pakkumuse esitamise ajal; teravilja ladustamiskoht, mille kohta pakkumus esitatakse; saagikoristusaasta ja

kasvatiskoht. Või ja lõssipulbri puhul tootmiskuupäev, toote valmistanud heakskiidetud ettevõtte nimi ja heakskiitmise number.

Eelnõu § 3 lõige 2 sätestab, mis ajast alates saab PRIA-le esitada pakkumusi nii kindlaksmääratud hinnaga kokkuostuks kui ka pakkumusmenetluse raames. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671-854), artiklile 12 toimub riiklik sekkumine pehme nisu, kõva nisu, maisi ja odra puhul 1. novembrist 31. maini, veise- ja vasikaliha puhul terve aasta jooksul, või ja lõssipulbri puhul 1. märtsist 30. septembrini. Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 12 kohaselt avatakse veiseliha toodete kokkuostmine pakkumusmenetluse teel pakkumusmenetluse avamise rakendusmäärusega.

Eelnõu § 4 lõike 1 võib sekkumiskokkuostuks pakkuda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 11 nimetatud. Viidatud artikli kohaselt võib kokkuostuks pakkuda pehmet nisu, kõva nisu, otra, maisi, veise- ja vasikalihasektori värske või jahutatud liha, võid ja lõssipulbrit.

Eelnõu § 4 lõike 2 kohaselt võib sekkumiskokkuostuks pakkuda toodet vähemalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 5 sätestatud koguses. Kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumuse kaudu kokkuostuks pakutavaks miinimumkoguseks on kõva nisu puhul 20 tonni, riisi puhul 40 tonni, veiseliha puhul 20 tonni, nii või kui ka lõssipulbri puhul 30 tonni.

Eelnõu § 4 lõige 3 kehtestab pehme nisu, odra ja maisi miinimumkoguse sekkumiskokkuostuks. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2016/1240 artikli 5 lõike 1 antud volituse alusel on Eestis pehme nisu, odra ja maisi puhul kindlaksmääratud hinnaga pakkumuse või pakkumusmenetluse raames tehtava pakkumusega hõlmatud toodete miinimumkoguseks 120 tonni. Seda selle tõttu, et Eesti teravilja aastatoodang on alla 20 miljoni tonni.

Eelnõu § 4 lõike 4 kohaselt peab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 11 kohaselt olema sekkumiskokkuostuks pakutav toode toodetud heakskiidetud ettevõttes või selle osas. EL turukorraldusmeetmete rakendamisel on tõhusama järelevalve huvides EL õigusaktide kohaselt vahel nõutav selles osalejate eelnev heakskiitmine meetmeid administreeriva liikmesriigi asutuse poolt. Heakskiitmine seisneb põhimõtteliselt sekkumiskokkuostu jaoks võid ja lõssipulbrit toota sooviva ettevõtte registreerimises tema poolt esitatud taotluse alusel. Või tootmiseks heakskiitmist taotledes kohustub taotleja järgima komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 IV lisa III osa punkti 1 nõudeid ning lõssipulbri tootmiseks sama määruse V lisa III osa punkti 1 nõudeid: esitama nõutavaid andmeid õigeaegselt, pidama nõutavat arvestust, lubama teostada kontrole jne. Heakskiitmise eeltingimuseks aga on liikmesriigi toiduohutuse eest vastutava asutuse (Eestis Veterinaar- ja Toiduamet (edaspidi *VTA*)) tunnustus – Eestis tähendab see toiduseaduse alusel antud tegevusloa olemasolu.

Võrreldes kehtiva määrusega ei sisalda eelnõu enam sätet eraladustatavat võid tootva isiku ja tema ettevõtte heakskiitmise kohta, sest EL ühise põllumajanduspoliitika uuenenud alusaktide kohaselt ei ole või eraladustamine enam korraliselt rakendatav meede, vaid seda kasutatakse turvavõrgu meetmena tulenevalt turuolukorrast ja vastavalt vajadusele. Operatiivse rakendamise huvides peab meede olema võimalikult lihtne ja seetõttu komisjoni uues eraladustamist käsitlevas delegeeritud määruses ja rakendusmääruses eraladustatavat võid tootva isiku heakskiitmise nõudest loobuti.

Eelnõu § 5 lõige 1 sätte kohaselt vaatab PRIA kirjalikus pakkumuses olevad andmed üle ja otsustab, kas tegemist on vastuvõetava pakkumusega või mitte. Pakkumuste nõuetekohasust ja

vastuvõetavust hinnates lähtub PRIA komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklites 8 ja 13 sätestatust. Kui tehtav pakkumus ei ole vastuvõetav, siis teavitab PRIA ettevõtjat kolme tööpäeva jooksul alates tehtud pakkumuse saamisest. Kui ettevõtja vastavat teadet ei saa, siis loetakse pakkumus vastuvõetavaks. Seejärel kontrollib PRIA pakkumuse ja toodete vastavuse nõuetele: näiteks teravilja puhul kas tooted on pärit EL-ist, kas tegemist on homogeense partiiga, kas on tehtud koristusjärgset töötlust jne. Pakkumuse on vastuvõetavuse üheks eelduseks on, et pakkumuses näidatud pakutav hind on eurodes toote mõõtühiku kohta ilma käibemaksuta ja ümardatuna mitte rohkem kui kahe kümnendkohani. Teravilja puhul on toote tonni kohta pakutav hind selline, mis vastab teravilja miinimumkvaliteedile, mis on määratletud delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 I lisa II osas. Pakutav hind ei tohi ületada riikliku sekkumise hinnataset: teravilja puhul on selleks 101,31 eurot/tonn, veise- ja vasikaliha puhul 2 224 eurot R3-lihakus- ja rasvasusklassi isasveiste rümba tonni kohta, või puhul 246,39 eurot 100 kg kohta ja lõssipulbri puhul 169,80 eurot 100 kg kohta.

Eelnõu § 5 lõige 2 kohaselt esitab PRIA komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 9 nimetatud teabe Euroopa Komisjonile samas artiklis sätestatud tähtaja jooksul. Viidatud artikli kohaselt esitab PRIA igal teisipäeval hiljemalt kell 12.00 (Brüsseli aja järgi) komisjonile teated kõikidest vastuvõetavatest kindlaksmääratud hinnaga pakkumustest ja pakkumusmenetluse raames tehtud pakkumustest.

Eelnõu § 5 lõige 3 kohaselt annab PRIA tarnekorralduse ning teeb pakkumuse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse, arvestades komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklites 11, 14, 15 ja 17 sätestatut. Vastavalt komisjonile edastatud teabele, otsustab komisjon vastavalt nõukogu määruses (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed (ELT L 346, 20.12.2013, lk 12-19), sätestatud koguselistele piirangutele, kas lõpetada kindlaksmääratud hinnaga sekkumiskokkuost, määrata jaotuskoefitsient või vajadusel lükata tagasi kaalumisel olevad kindlaksmääratud hinnaga pakkumused. Pehme nisu koguseline piirang on 3 miljonit tonni, või 50 000 tonni ja lõssipulbril 109 000 tonni. Komisjon otsustab pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste põhjal, kas määrata kindlaks kokkuostuhinna ülemmäär või jätta see määramata. Kui kokkuostuhinna ülemmäär ei määrata kindlaks, lükatakse kõik pakkumused tagasi. Kui komisjon määrab kindlaks kokkuostuhinna ülemmäära, võtab PRIA vastu pakkumusi, mille hind on ülemmääraga võrdne või sellest madalam. Ülejäänud pakkumused lükatakse tagasi. PRIA võtab vastu vaid neid pakkumusi, millest on komisjoni eelnevalt teavitatud. PRIA teeb otsuse lähtudes komisjoni otsusest ja teatab ettevõtjatele pakkumusmenetluses osalemise tulemused kolme tööpäeva jooksul pärast komisjoni otsuse jõustumist. Kui PRIA on tehtud pakkumust kontrollinud, annab ta tarnekorralduse viie tööpäeva jooksul alates komisjoni otsusest (mis tehakse kahe või viie tööpäeva jooksul osutatud teate saamisest) või otsuse jõustumisest. PRIA võib otsustada tarnekorralduse väljaandmise tähtaega pikendada, kui see on vajalik suurte teravilja vastuvõetavate koguste tõttu. Toodete tarne lõppkuupäev ei tohi olla hilisem kui 65 päeva pärast komisjoni otsust või otsuse jõustumist. Sellisel juhul teavitab PRIA asjaomast ettevõtjat. Tarnekorraldusel on number ja kuupäev ning see sisaldab tarnitavat kogust, toodete tarnimise lõppkuupäeva, ladustamiskohta ja hinda, millega pakkumus vastu võeti. PRIA annab tarnekorralduse ainult nendele kogustele, millest on komisjoni teavitatud.

Eelnõu § 5 lõige 4 kohaselt annab PRIA välja ülevõtmisprotokolli, kui toodetele on teostatud nõutav kontroll ja analüüsidega on tehtud kindlaks, et nõuetekohased tingimused on täidetud. Ülevõtmisprotokoll peab sisaldama tarnitud kogust, toodete omadusi (analüüside tulemused) ja vajadusel veel ülevõtmata kogused (sel juhul teavitatakse ettevõtjat). Ülevõtmisprotokollile kantakse kuupäev ja saadetakse nii ettevõtjale kui laopidajale.

Eelnõu § 5 lõige 5 kohaselt tehakse maksed arvestades komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 27 sätestatut. Viidatud artikli kohaselt tehakse maksed ülevõtmisprotokollis osutatud koguste eest hiljemalt 65. päeval pärast tarnekuupäeva (va juhul kui haldusuuring on

pooleli). Makstakse ainult tegelikult tarnitud ja vastuvõetud koguste eest. Kui kogus on tarnekorralduses osutatud kogusest suurem, siis tasutakse ainult tarnekorralduses osutatud koguse eest.

Eelnõu § 6 lõikes 1 kehtestatakse Eestis toodetud või ja lõssipulbri teises EL liikmesriigis sekkumiskokkuostuks pakkumisel nõutava kvaliteedisertifikaadi taotlemise kord. Eestis väljastab sertifikaati VTA, kellele esitatakse vastav taotlus.

Eelnõu § 6 lõige 2 sätestab kvaliteedisertifikaadi taotluse sisu. Taotlus peab sisaldama taotleja nime, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäeva, taotleja allkirja, haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatavat viisi ja selleks vajalikke kontaktandmeid, taotleja äriregistri koodi, toote nimetust, toote partii numbrit, netokogust kilogrammides, tootmise kuupäeva, pakkeühikute arvu, pakendite numbreid, andmeid tootja ja heakskiidetud ettevõtte ning toote asukoha kohta.

Eelnõu § 7 lõige 1 täpsustab, milliseid andmeid peab sisaldama heakskiidu taotlus sekkumiskokkuostuks pakutava toote tootmiseks. Taotlus tuleb esitada PRIA-le ja peab sisaldama taotleja nime, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäeva, taotleja allkirja, haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatavat viisi ja selleks vajalikke kontaktandmeid, taotleja äriregistri koodi, toote nimetust ja kinnitust nii selle kohta, et neil on nõuetekohane tehniline sisseade et nad nõustuvad sekkumiseks pakutava või või lõssipulbri toodangu ametliku erikontrolliga ja et nad teavitavad PRIA-t vähemalt kaks tööpäeva enne oma kavatsust toota võid või lõssipulbrit riiklikuks sekkumiseks.

Eelnõu § 7 lõike 2 kohaselt kiidab PRIA ettevõtte heaks vaid siis, kui komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 IV lisa III osas või V lisa III osas sätestatud nõuded on täidetud. Heakskiitmise eeltingimuseks on liikmesriigi toiduohutuse eest vastutava asutuse (VTA) väljastatud tegevusluba. Kõik tegevusloa väljastamisega seotud andmed, s.h. ettevõtjale antud tegevusloa number, on kättesaadavad riigi toidu ja sööda käitlejate registrist.

Eelnõu § 7 lõike 3 kohaselt esitab ettevõtja, kes plaanib toota võid või lõssipulbrit riiklikuks sekkumiseks vähemalt kaks tööpäeva enne oma kavatsust tooteid toota, PRIA-le teatise. Teatis peab sisaldama ettevõtja nime ja kontaktandmeid, teatise koostamise kuupäeva, toote nimetust, kogust, tootmise aega ja pakendamise kuupäeva.

Eelnõu § 8 lõike 1 kohaselt peab toote ladustamise koht vastama komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 artiklis 7 sätestatud nõuetele. Ladustamiskohad peavad olema toodete vastuvõtmiseks vajaliku tehnilise varustusega ning teravilja, või ja lõssipulbri jaoks peavad olema vastavad minimaalsed laomahud jne. Eraldi lisanõuded on veel veiselihasektori ladustamiskohtadel.

Eelnõu § 8 lõige 2 sätestab komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 3 lõike 1 antud volituse alusel sekkumisladustamise koha minimaalse laomahu Eestis. Teravilja sekkumislao minimaalne maht suureneb järgnevate sekkumisperiodide vahetusega: perioodil 2016/2017 on teravilja minimaalseks laomahuks 5000 tonni, perioodil 2017/2018 7 500 tonni ja alates perioodist 2018/2019 10 000 tonni. Kuna Eesti teravilja aastatoodang on alla 20 miljoni tonni, siis võib liikmesriik sekkumise perioodil 2019/2020 minimaalse laomahuna kohaldada 15 000 tonni asemel 10 000 tonni suurust sekkumisladu. Selleks, et suurendada riikliku sekkumise rakendamise tõhusust piirkonna eri paigus asuda võivate väikeste ladustamiskohtade kasutamise lõpetamise kaudu, on kindlaks määratud ladude minimaalsed mahud.

Eelnõu § 9 lõike 1 kohaselt, kui komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 28 kohaselt on avatud sekkumisvaru müük pakkumusmenetluse teel, koostab PRIA pakkumuskutse teate ja avalikustab selle, arvestades komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 29 sätestatud. Rakendusmäärusega kehtestatakse pakkumusega hõlmatud tooted, pakkumuste esitamise

ajavahemik, miinimumkogus (veiseliha, või ja lõssipulbri puhul), tagatise summa jne. PRIA koostab pakkumuskutse teate ja avaldab selle vähemalt neli päeva enne esimest pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamise kuupäeva. Pakkumuskutses märgib PRIA oma andmed ja aadressi, viitab müügi avamise rakendusmäärusele, märgib pakkumuste lõppkuupäevad iga osalise pakkumuskutse korral, märgib ladustamiskohtade nimed, aadressi ja muud andmed. Seejärel avalikustab PRIA pakkumuskutse teate.

Eelnõu § 9 lõike 2 kohaselt esitatakse PRIA-le sekkumisvaru ostuks komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 30 sätestatud nõuetele vastav kirjalik pakkumus. Pakkumus on vastuvõetav juhul, kui see vastab komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2016/1240 artiklile 2 ning müügi avamise rakendusmäärusega kehtestatud nõuetele. Ühtlasi peab pakkumuses olema viide müügi avamise rakendusmäärusele ja pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamise alaperioodi lõppkuupäevale. Veiseliha puhul peab pakkumuses olema märgitud jaotustükid ja teravilja puhul müügipartii üldkogus, samuti toote mõõtühiku kohta pakutav hind eurodes, mis on ümardatud kuni kahe kümnendkohani (ilma käibemaksuta, eri toodete puhul erinormid). Veiseliha, või ja lõssipulbri puhul peab pakkumus olema seotud vähemalt vastava miinimumkogusega (müügi avamise rakendusmääruses kirjas) ning märgitud peab olema ladustamiskoht, kus toodet hoitakse. Lisaks eeltoodule peab ettevõtja olema esitanud ette nähtud tagatissumma. Teravilja pakutud hinna puhul tuleb viidata toote miinimumkvaliteedile. Veiseliha, või ja lõssipulbri puhul on pakutav hind netomassi suhtes.

Eelnõu § 9 lõike 3 järgi esitatakse vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 28 viidatud tähtajale. Vastavalt viidatud artiklile määratakse pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste esitamise esimene tähtaeg kindlaks kõige varem kuus päeva pärast müügi avamise rakendusmääruse avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Eelnõu § 9 lõike 4 kohaselt esitab PRIA komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 31 nimetatud teabe Euroopa Komisjonile samas artiklis sätestatud tähtaja jooksul. PRIA teavitab komisjoni müügi avamise rakendusmääruses kehtestatud ajavahemiku jooksul. Komisjoni teavitus ei tohi sisaldada ettevõtja nime, aadressi ega käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit. Kui komisjoni ei teavitata, siis käsitatakse seda kui tühiteate esitamist.

Eelnõu § 9 lõige 5 kohaselt võib PRIA avada sekkumistoodete müügiks pakkumusmenetluse komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklis 36 sätestatud juhul. Nimetatud artikli järgi võib PRIA avada sekkumistoodete müügiks pakkumusmenetluse tingimusel, et riigi ladustamiskohas olev üldkogus on teravilja puhul väiksem kui 10 000 tonni ja veiseliha, või, lõssipulbri puhul 200 tonni. PRIA peab tagama võrdse juurdepääsu kõikidele isikutele.

Eelnõu § 10 lõige 1 sätestab, milliseid tingimusi arvestades teeb PRIA sekkumisvaru ostuks esitatud pakkumuse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse. PRIA teeb pakkumuse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse, arvestades komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklites 32 ja 33 sätestatud. PRIA teavitatud pakkumuste põhjal otsustab komisjon jätta müügihinna alammäära kindlaks määramata või selle kindlaks määrata. Vastav otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. Kui komisjon müügihinna alammäära kindlaks ei määra, lükatakse tagasi kõik tehtud pakkumused. Kui aga komisjon on müügihinna alammäära kindlaks määranud, siis lükkab PRIA tagasi kõik tehtud pakkumused, mis on madalama hinnaga kui müügihinna alammäär. PRIA võtab vastu ainult need tehtud pakkumused, millest komisjoni on teavitanud. PRIA teeb otsuse siis, kui komisjon on avaldanud müügihinda käsitleva otsuse. Pakkumuse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsusest teavitab PRIA ettevõtjat kolme tööpäeva jooksul pärast komisjoni otsuse jõustumist.

Eelnõu § 10 lõike 2 kohaselt toimub sekkumisvaru eest tasumine ja selle ladustamiskohast väljaviimine arvestades komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklites 35 ja 37 sätestatud. Kui ettevõtja saab PRIA-lt teate pakkumuse rahuldamise kohta, maksab ta sekkumisvaru eest 30 päeva jooksul pärast teate saamist. Kui sekkumisvaru eest on tasutud,

annab PRIA väljaviimiskorralduse. Väljaviimiskorraldus sisaldab kogust, mille eest on tasutud, toote ladustamiskohta ja väljaviimise kuupäeva. Pärast seda võib ettevõtte vastava koguse toodet laost välja viia. Pärast 30 päeva möödumist kannab kulud ja riskid ettevõtja.

Eelnõu § 10 lõike 3 kohaselt, kui sekkumisvarude müügi on avanud PRIA, toimub sekkumisvaru müük vastavalt § 9 lõikes 5 nimetatud tingimustele.

Eelnõu 3. peatükk reguleerib eraladustamistoetusega seonduvat. Eelnõu § 11 lõige 1 täpsustab veise-, sea- lamba- ja kitseliha, või, lõssipulbri ja juustu eraladustamise toetuse taotlemist. Eraladustamise meetme puhul võib Euroopa Komisjon selle käivitada rakendusmäärusega kas ettefikseeritud toetusemääraga toetuse taotlemisena või pakkumusmenetluse kaudu pakkumuste esitamisenä. Viimasel juhul ei ole toetusemäär ette fikseeritud, vaid kujuneb laekunud pakkumuste põhjal. Eraladustamise toetuse taotlus või pakkumus esitatakse PRIA-le. Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 40 kohaselt peab taotlus või pakkumus lisaks sama määruse artiklis 2 nõutud andmetele (ettevõtja nimi, aadress, käibemaksukohustuslasena registreerimise number, toode või toote liik ja esitatud kogus) sisaldama järgmisi andmeid: viide eraladustamismeedet avavale komisjoni rakendusmäärusele, ladustamisperioodi pikkus, ladustatava toote kogus, ladustamiskoha nimi ja aadress ning ladustatavate koguste asukoht laos, juhul kui taotluse/pakkumuse esitamisel toode juba paikneb laos, pakkumuse korral pakkumuse esitamise tähtaeg ning pakutav toetusemäärä suurus.

Eelnõu § 11 lõikes 2 viidatakse eraladustamise toetuse taotluse või pakkumuse esitamise tähtaja osas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklile 39, mille kohaselt sätestatakse need komisjoni rakendusmääruses, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks toetussumma. Sama määruse artikli 39 lõike 3 kohaselt peab pakkumusmenetluse raames tehtavate pakkumuste puhul pakkumusmenetluse avamise rakendusmääruse ja pakkumuste esitamise esimese kuupäeva vahele jääma vähemalt kuus päeva. ■

Eelnõu § 11 lõike 3 kohaselt võib eraladustamise pakkumust või toetuse taotlust esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 17 nimetatud toodete kohta. Nendeks toodeteks on veise-, sea- lamba- ja kitseliha, või, lõssipulber ja juust. ■

Eelnõu § 12 käsitleb PRIA-le laekunud eraladustamise pakkumuste ja toetuste taotluste menetlemist. Kõik laekunud pakkumused ja taotlused registreeritakse. Lõike 1 kohaselt kontrollib PRIA esmalt kõikide esitatud pakkumuste ja taotluste vastavust komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklite 2 ja 40 sätetele, st kas laekunud pakkumus või taotlus sisaldab kogu nõutud informatsiooni (pakkumuse või taotluse esitaja andmed, toote nimetus, viide eraladustamismeedet avavale komisjoni rakendusmäärusele; ladustamisperiood, kui see on nõutud, toote kogus; jne), kas on esitatud tagatis (kui see on nõutud), jne. Kui pakkumus või toetusetaotlus ei ole vastuvõetav, teavitab PRIA sellest asjaomast ettevõtjat kolme tööpäeva jooksul alates pakkumuse või toetusetaotluse saamisest.

Eelnõu § 12 lõike 2 kohaselt edastab PRIA toetuse taotluste puhul igal teisipäeval hiljemalt kell 12.00 (Brüsseli aja järgi) ning pakkumuste puhul pakkumusmenetluse avanud komisjoni rakendusmääruses sätestatud tähtajast lähtuvalt komisjonile informatsiooni kõikidest eelmise nädala jooksul vastuvõetavatest kindlaksmääratud hinnaga pakkumustest ja pakkumusmenetluse raames tehtud pakkumustest. Komisjonile edastatav teave ei tohi sisaldada infot ettevõtjate nimede, aadresside ega käibemaksukohustuslase numbri kohta.

Eelnõu § 12 lõikes 3 sätestatakse, et eraladustamise pakkumuse ja toetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuste tegemisel lähtub PRIA komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklitest 43-45. Nii pakkumuste kui taotluste puhul lähtub PRIA otsuse tegemisel EL Teatajas avaldatud toetusemäärast. Kui pakkumuste puhul ei ole toetusemäärä fikseeritud, lükatakse kõik pakkumused tagasi. Kui toetusemäär on fikseeritud, rahuldatakse kõik fikseeritud määräga ja fikseeritud määrast madalama määräga tehtud pakkumused ja kõik

ülejäanud pakkumused jäetakse rahuldamata. Juba ladustatud toodete puhul loetakse taotlus vastuvõetuks kaheksandal tööpäeval pärast taotluse saamist, tingimusel et komisjon vahepeal ei peata või ei lõpeta meetme rakendamist või ei sätesta ladustatava toote koguse osas vähendamiskoeffitsienti.

Eelnõu § 12 lõike 4 kohaselt teavitab PRIA eraladustamise pakkumuse või toetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsusest pakkumuse või taotluse esitanud isikut vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 44 lõikes 3 ning artikli 45 lõikes 2 sätestatule. See tähendab, et pakkumusmenetluses osalemise tulemused teavitab PRIA kolme tööpäeva jooksul pärast komisjoni otsuse jõustumist ning juba ladustatud toodete puhul teatab taotluste tulemused kaheksandal tööpäeval pärast nõuetekohase taotluse saamist, tingimusel et komisjon vahepeal ei peata või ei lõpeta meetme rakendamist või ei sätesta ladustatava toote koguse osas vähendamiskoeffitsienti.

Eelnõu § 13 täpsustab olukorda, kus eraladustamise pakkumuse või toetuse taotluse esitanud isik on saanud PRIA-lt pakkumuse või taotluse rahuldamise otsuse, kuid ladustatav toode pole veel lattu paigutatud. Sellisel juhul on sel isikul komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 46 põhjal kohustus teatada PRIA-le vähemalt viis tööpäeva enne partiide lattu paigutamist toodete lattu sisenemise ajavahemik, iga eraladustamiskoha nimi ja aadress ja vastavad kogused.

Eelnõu § 14 lõige 1 käsitleb eraladustamislepingu sõlmimist PRIA ja esitatud pakkumuse või taotluse rahuldamise otsuse saanud isiku vahel. Lepingu sõlmimisel tuleb järgida komisjoni rakendusmääruse (EL) artiklite 49-52 ning 60 lõigete 1 ja 2 sätteid. Nimetatud artiklites kehtestatakse reeglid ladustatava toote koguse arvestamiseks, antakse nõutav täpne lepingu sisu ning sätestatakse üksikasjalikult lepingu sõlmiva isiku kohustused. Lepingut ei sõlmita enne, kui toodete eraladustamiskõlblikkus ei ole leidnud kinnitust. Selleks kontrollitakse eelnevalt kohapeal lao dokumente ning ladustatava toote kogust ja kvaliteeti.

Eelnõu § 14 lõikes 2 täpsustatakse üle eraladustamislepingu sõlmimisest teavitamine – komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 50 kohaselt teavitab PRIA lepingu teist osapoolt lepingu sõlmimisest viie tööpäeva jooksul pärast sama määruse artikli 61 lõikes 1 osutatud kontrolliaruande väljaandmise kuupäeva, kui kõik lepingu sõlmimiseks vajalikud dokumendid on saadud. Selle teavituse tegemisel on oluline roll, sest teavituse kuupäev on ühtlasi ka lepingu sõlmimise kuupäevaks.

Eelnõu § 15 lõige 1 käsitleb eraladustatava toote laost väljaviimist ning toetuse väljamaksmise taotlemist, millede puhul tuleb järgida komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artiklite 53-55 sätteid. Laost väljaviimine võib alata järgmisel päeval pärast lepingulise ladustamise perioodi viimast päeva või vajaduse korral alates kuupäevast, mis kehtestatakse rakendusmäärusega, millega avatakse pakkumusmenetlus või määratakse eelnevalt kindlaks eraladustamistoetuse summa. Laost väljaviimine toimub laopartiide kaupa või makseasutuse loal väiksemate kogustena. Taotlus toetuse väljamaksmiseks tuleb esitada kolme kuu jooksul pärast lepingulise ladustamise perioodi lõppu. Toetus makstakse välja hiljemalt 120 päeva jooksul pärast maksetaotluse esitamise kuupäeva, tingimusel et lepingulised kohustused on täidetud.

Eelnõu § 15 lõige 2 täpsustab eraladustatava toote laost väljaviimisest teavitamist. Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 53 lõike 3 põhjal on eraladustamislepingu sõlminud isik kohustatud lepinguga hõlmatud toodete laost väljaviimise kavatsusest makseasutust vähemalt viis tööpäeva enne väljaviimistoimingute algust teavitama, juhul kui pakkumusmenetluse avavas või eraladustamistoetuse summa eelnevalt kindlaksmääravas rakendusmääruses on lepingulise ladustamise perioodiks kehtestatud päevade vaheline ajavahemik. Näiteks lõssipulbri eraladustamist avava ning toetusesumma kindlaksmäärava komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 948/2014 kohaselt on ühe ladustamisvõimalusena

lepinguline ladustamisaeg määratletud ajavahemikuna 90–210 päeva. Makseasutuse eelnev teavitamine on vajalik ladustamise lõppemisel tehtava kontrolli läbiviimise võimaldamiseks tingimustes, kus toote ladustamisperioodi tegelik pikkus pole ladustamislepingu sõlmimisel ette teada. Teavitamise sujuvamaks toimimiseks sätestatakse käesolevas paragrahvis PRIA-le esitatava eraladustatava toote laost väljaviimise teate sisu nõuded. Teade peab sisaldama andmeid ladustaja isiku kohta, ladustamislepingu numbrit, ladustatava toote nimetust, laopartii numbrit ja netokaalu, tootepartii numbrit, ladustamise alguse kuupäeva ning laost väljaviimise kuupäeva.

Eelnõu § 15 lõige 3 täpsustab eraladustamistoetuse väljamaksmise taotlemist Eestis. Ladustaja poolt PRIA-le esitatav taotlus peab sisaldama taotleja isikuandmeid ja registrikoodi ning ladustamislepingu numbrit. Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 54 kohaselt esitatakse taotlus kolme kuu jooksul peale lepingulise ladustamise lõppemist.

Eelnõu § 16 lõikes 1 kehtestatakse, et komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 VI lisa IV ja VI osas sätestatud või ja lõssipulbri päritolu tõendamise vajaduse korral väljastab sellekohase tõendi VTA.

Eelnõu § 16 lõikes 2 antakse eraladustatava või ja lõssipulbri kohta päritolutõendi taotlemise kord. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 9 kohaselt antakse eraladustamistoetust vaid Euroopa Liidu päritolu toodetele. Kui isik soovib eraladustatava või ja lõssipulbri Eestis tootmise kohta ametlikku tõendit saada (nt teises EL liikmesriigis eraladustamislepingu sõlmimise korral), esitab ta VTA-le taotluse, mis peab sisaldama põhimõtteliselt samu andmeid mis on nõutud ka eelnõu 6 lõikes 2 sätestatud kvaliteedisertifikaadi taotlemisel. Kehtiva määruse kohaselt oli teise liikmesriiki toote eraladustamiseks viimisel nõutud kvaliteedisertifikaadi olemasolu, kuid skeemi lihtsuse ja operatiivsuse huvides sertifikaadi nõue komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 501/2014 kaotati. Nii komisjoni eelmise eraladustamist käsitleva horisontaalse määruse (EÜ) nr 826/2008 II lisa uue sõnastuse kui ka uue komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1238 IV lisa punktide IV ja VI sõnastuse kohaselt võib aga või ja lõssipulbri Euroopa Liidu päritolule vastavust tõendada päritoluliikmesriigi pädeva asutuse poolt väljastatava asjakohase tõendiga.

Eelnõu § 17 lõikes 1 sätestatakse määruse jõustumine tagasiulatuvalt alates 2016. aasta 1. novembrist. Komisjoni rakendusmääruses on antud liikmesriikidele võimalus kasutada näiteks pakkumisele või ladudele kehtestatud tavapäraest nõuetest erisused, mis võimaldab suurema ringi isikute osalemise meetmes ja võimalda turu häirete korral kiirema turu tasakaalustumise. Näiteks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklile 12 algab pehme nisu ja odra puhul riiklik sekkumine 1. novembrist. Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 5 lõike 1 punkti a kohaselt on pehme nisu ja odra puhul riiklikuks kokkuostuks pakutav miinimumkogus 160 tonni. Sama lõike teise lõigu kohaselt võivad liikmesriigid, kelle teravilja keskmine aastatoodang on alla 20 miljoni tonni, otsustada kohaldada riiklikuks sekkumiseks pakutava pehme nisu ja odra puhul 120 tonni suurust miinimumkogust. Kuna Eesti teravilja keskmine aastatoodang on alla 20 miljoni tonni (2013. a. 0,9 miljoni t; 2014. a. 1,2 miljoni t; 2015. a. 1,5 miljoni t), on Eesti otsustanud vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1240 artikli 5 lõike 1 teisele lõigule kohaldada pehme nisu, odra ja maisi puhul nimetatud määruses sätestatud miinimumkogusest väiksemat kogust ehk 160 tonni asemel 120 tonni suurust miinimumkogust.

Tulenevalt antud näitest ja tagamaks kõigi pakkujate võrdne kohtlemine ning arvestades teatud sätete soodsat mõju pakkumist esitavatele isikutele, peame vajalikuks määruse tagasiulatuvat rakendamist.

Eelnõu § 17 lõike 2 rakendussätte kohaselt on Eesti sekkumise perioodil 2019/2020 teravilja minimaalseks laomahuks 10 000 tonni. Enne sekkumise perioodi 2019/20 on teravilja

minimaalseks laomahuks perioodil 2016/2017 5000 tonni, perioodil 2017/2018 7 500 tonni ning perioodil 2018/19 10 000 tonni.

Eelnõu § 18 tunnistab Põllumajandusministri 21. juuni 2010. a määruse nr 72 “Põllumajandustoote kokkuostu, sealhulgas säilitamise, ja müümise täpsem kord ning pakkumuse vorm” (RT I 2010, 36, 217) ning 6. juuni 2010. a määruse nr 67 “Põllumajandustoodete eraladustamise täpsem kord, nõuded hoiu- ja säilitusruumi kohta, milles eraladustatavat toodet hoitakse, ning pakkumise ja eraladustamislepingu sõlmimise taotluse vormid” (RT I 2010, 32, 160) kehtetuks.

III Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigustikule

Eelnõu koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktide nõudeid:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671-854);
- nõukogu määrus (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed (ELT L 346, 20.12.2013, lk 12-19);
- komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/1240, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad riikliku sekkumise ja eraladustamistoetuse osas (ELT L 206, 30.07.2016, lk 71—127);
- komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2016/1238, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 riikliku sekkumise ja eraladustamistoetuse osas (ELT L 206, 30.07.2016, lk 15–43).

IV Määruse mõjud

Määrus võimaldab Eestis rakendada Euroopa Liidu ühise turukorralduse raames turu tasakaalustamiseks kasutatavat teravilja, veiseliha, või ja lõssipulbri sekkumiskokkuostu ning veise-, sea- lamba- ja kitseliha, või, lõssipulbri ja juustu eraladustamistoetust.

Määruse rakendamisel on otsene mõju eelnimetatud tooteid tootvate sektorite ettevõtjatele. Vastavate toodete turuhinna olulise languse korral tekib neil võimalus oma tooted sekkumislattu müüa (sekkumiskokkuost) või toodete turule mitteviimise ja oma laos varem kavandatust pikemaajalisema ladustamise eest teatud kompensatsiooni saada (eraladustamine). Sellise toodete ajutise turult eemaldamisega vähendatakse turul pakkumist ning püütakse seeläbi turgu stabiliseerida. Kui turuolukord normaliseerub, müüakse sekkumislaost tooted hoolikalt turuarenguid jälgides maha ning ka eraladudest viiakse tooted soodsamate turustamisvõimaluste tõttu taas turule. Antud skeemide kasutamisega kaasneb ettevõtjatele seega otsene majanduslik kasu. Sekkumiskokkuostu skeem garanteerib eelnimetatud toodete tootjatele (piimatoodete ja veiseliha puhul kaudselt ka vastava toote tooraine tootjatele) teatud minimaalse müügihinna taseme, eraladustamise skeemi kaudu aga hüvitatakse teatud osa turustamisvõimaluste halvenemise tõttu ladudesse kauemaks seisma jäävate toodete ladustamiskuludest.

V Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse vastuvõtmisega ei kaasne otsest mõju riigi julgeolekule, keskkonnale, riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste töökorraldusele. Määruse rakendamiseks vajalikud vahendid tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 1306/2013, ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja

(EÜ) nr 485/2008. Määruse jõustumine ei too kaasa organisatsioonilisi muudatusi ega täiendavaid kulusid võrreldes jõustumise eelse ajaga.

Kuigi sekkumiskokkuostu ja eraladustamise meetmete rakendamisega seotud kulud on põhimõtteliselt prognoosimatud – turuolukord pole ette teada ning turukriisi tingimustes vahendite vajadusele võib järgneda mitmeid aastaid ilma igasuguse reaalse vajaduseta – on Maaeluministerium igal aastal riigieelarvesse planeerinud finantseerimistingutena ca 2,5 milj eur sekkumiskokkuostu meetmele ning 0,3 milj eur eraladustamistoetusele. Sekkumiskokkuostu (toodete ost ja müük) rahalised vahendid on planeeritud Maaeluministeriumi eelarves finantseerimistingutena, Euroopa Komisjon hüvitab ladustamiskulud perioodi alguses kokku lepitud summades. Kui liikmesriigil on sõlmitud sekkumisladudega lepingud Euroopa Komisjoni poolt hüvitatavast suurematele summadele, tuleb liikmesriigil piirmäära ületav osa endal kanda. Eraladustamise kulud katab 100%-liselt Euroopa Liit.

2015. aastal sealiha eraladustamise kulu – 157 651 eurot.

2014. aastal sealiha eraladustamist ei olnud.

Sekkumiskokkuostu 2014. ja 2015. aastal ei toimunud.

VI Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

VII Eelnõu koostamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati õigusaktide eelnõude elektroonilises koostamisesüsteemis EIS koostamiseks Rahandusministeriumile ja arvamust küsiti ka Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametilt ning Veterinaar- ja Toiduametilt. Rahandusministerium koostab eelnõu märkusteta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler